

Rapport

Rapport naar aanleiding van een klacht over het arrondissementsparket te Rotterdam.

Datum: 3 augustus 2011

Rapportnummer: 2011/226

Feiten

Verzoekers hebben bij de politie aangifte gedaan jegens hun buurjongen wegens seksueel misbruik van hun destijds vijfjarige dochtertje. De jongen paste op het meisje en zou haar gedurende zo'n anderhalf jaar hebben misbruikt.

De officier van justitie is tot vervolging van de buurjongen overgegaan. De buurjongen was minderjarig en de zitting vond achter gesloten deuren plaats. Verzoekers hebben voorafgaand aan de zitting een gesprek met de officier van justitie gehad.

De kinderrechter heeft de buurjongen in februari 2010 vrijgesproken.

Het Schadefonds Geweldsmisdrijven heeft verzoekers dochtertje op 31 augustus 2010 een bedrag toegekend van ruim € 3.000. Volgens het Schadefonds is het aannemelijk geworden dat het meisje slachtoffer is geworden van seksueel misbruik, als gevolg waarvan zij ernstig letsel heeft opgelopen.

Verzoekers hebben een klacht ingediend bij het arrondissementsparket te Rotterdam. Zij zijn van mening dat de officier van justitie de strafzaak niet goed heeft voorbereid, waardoor de buurjongen is vrijgesproken. Omdat verzoekers niet tevreden waren met de afdoening door de hoofdofficier van justitie wendden zij zich tot de Nationale ombudsman.

Klacht

Verzoekers klagen erover dat een betrokken officier van justitie van het arrondissementsparket Rotterdam de strafzaak, waarin hun dochtertje slachtoffer was, onvoldoende heeft voorbereid. Zo zou hij de kinderarts, dermatoloog en orthopedagoog niet hebben geraadpleegd, waardoor het beschikbare gedetailleerde bewijs niet in de strafzaak is gebruikt.

Visie verzoekers

Verzoekers hebben gesteld dat zij na het verhaal over het seksueel misbruik in contact kwamen met allerlei hulpverleners. De artsen die hun dochter behandelden, hadden aangegeven dat zij niet het hele dossier ter beschikking mochten stellen voor de strafzaak, maar dat zij ter zitting konden verschijnen of op verzoek van de officier van justitie nadere informatie konden verstrekken.

Voorafgaand aan de zitting heeft er een gesprek met de officier van justitie plaatsgevonden. Volgens verzoekers bleek tijdens dat gesprek dat de officier niet goed wist waar de zaak over ging. Zij hebben het gevoel dat de officier de zaak niet serieus

heeft opgepakt. Voorts hebben verzoekers gesteld dat de officier tijdens dat gesprek heeft gezegd dat het buiten kijf stond dat de buurjongen schuldig zou worden bevonden. Uiteindelijk is de buurjongen vrijgesproken wegens gebrek aan bewijs, hetgeen een enorme teleurstelling is. Zij willen gerechtigheid voor hun dochter.

Verzoekers vinden dat de officier zijn werk niet goed heeft gedaan. Het staat volgens verzoekers vast dat de officier in het geheel geen navraag heeft gedaan bij de behandelend arts, en zij denken dat wanneer de officier meer informatie had opgevraagd, de zaak sterker was geweest en de jongen wellicht was veroordeeld. De officier had het dossier dienen te completeren met aanvullende verklaringen van de behandelend arts, aldus verzoekers. Nu heeft de rechter zich slechts kunnen baseren op de summiere verklaring die verzoekers met het voegingsformulier hebben meegestuurd, hetgeen heeft geleid tot vrijspraak. De rechter had op basis van de aanvullende verklaringen meer inzicht in de ernst van de zaak kunnen krijgen en bij twijfel over het ontuchtige karakter van de gepleegde handelingen desnoods om een nadere mondelinge toelichting van de deskundigen kunnen vragen.

Verzoekers hebben aangegeven dat de situatie in hun buurt onhoudbaar is. Vele burens denken dat zij niet de waarheid spreken omdat de buurjongen is vrijgesproken. Verzoekers denken dat zij achteraf gezien beter geen aangifte hadden kunnen doen.

Visie minister van Veiligheid en Justitie

De minister van Veiligheid en Justitie heeft gesteld dat de twee brieven van de kinderarts en orthopedagoog door de officier van justitie in het strafdossier zijn gevoegd en daarmee onder de aandacht van de rechter zijn gebracht. Omdat de verdachte van meet af aan heeft ontkend en nadere medische informatie over het slachtoffer weinig toegevoegde waarde zou hebben voor de waarheidsvinding, heeft de officier van justitie de kinderarts en orthopedagoog niet afzonderlijk gehoord. De minister heeft opgemerkt dat de kinderrechter tijdens de zitting heeft aangegeven dat er voldoende wettig bewijs aanwezig was dat er handelingen met verzoekers dochtertje waren verricht. De verdachte heeft in verband met huidirritatie van het meisje gekeken naar de schaamstreek en deze ingesmeerd met zalf. De kinderrechter was - mede gelet op de ontkennende verklaring van de verdachte - onvoldoende overtuigd van het ontuchtige karakter hiervan. Voorts heeft de kinderrechter een discrepantie geconstateerd in de verklaringen van verzoekster en het meisje over de plaats waar de gewraakte handelingen zouden hebben plaatsgevonden. Voorts heeft de minister aangegeven dat de kinderrechter geen aanleiding heeft gezien om een aanvullend onderzoek in te stellen naar de bevindingen van de kinderarts en orthopedagoog.

Naar aanleiding van de klacht heeft het parket in Rotterdam de zaak voorgehouden aan de portefeuillehoudend zedenofficier van justitie. Deze officier was ook van mening dat het

afzonderlijk bevragen van de kinderarts en orthopedagoog niet meer bewijs zou opleveren voor ontucht. De zedenofficier heeft aangegeven dat als de rechter het noodzakelijk had gevonden, er ter zitting een aanvullend onderzoek zou zijn gelast, aldus de minister.

De minister is van mening dat de officier van justitie de strafzaak voldoende heeft voorbereid en acht de klacht ongegrond.

Visie officier van justitie

De betrokken officier van justitie heeft onder meer verklaard dat hij de aanhouding van de buurjongen heeft bevolen op basis van de aangifte van verzoekster en het studioverhoor van verzoekers' dochtertje. De buurjongen heeft van het begin tot het einde ontkend en de officier kreeg tijdens de voorgeleiding de indruk dat de jongen niet de waarheid sprak. Omdat hij voldoende overtuiging had dat de jongen zich schuldig had gemaakt aan het plegen van seksueel misbruik, heeft de officier de zaak op zitting gebracht.

Volgens de officier heeft hij verzoekers tijdens het gesprek met hen verteld dat hij de overtuiging had dat de buurjongen zich schuldig had gemaakt aan het seksueel misbruik, maar dat het aan de rechter is om te beslissen.

De rechter had echter niet de overtuiging dat de jongen zich schuldig had gemaakt aan seksueel misbruik. Volgens de rechter kon er best iets zijn gebeurd, maar was niet bewezen dat dat als ontucht viel aan te merken. De officier dacht zich te herinneren dat de buurjongen had verklaard dat hij de vagina van het meisje had ingesmeerd met crème, nadat zij had gezegd dat zij jeuk aan haar vagina had.

De verklaringen van behandelend artsen, waarnaar verzoekers verwijzen, zijn nietszeggend, aldus de officier. Op basis van deze verklaringen kun je slechts vaststellen dat er iets is gebeurd, maar de vraag blijft bestaan wat er is gebeurd. De officier zou ook niets hebben gehad aan de verklaringen van de artsen die later zijn opgemaakt.

Het feit dat het schadefonds wel tot uitkering is overgegaan, wil nog niet zeggen dat de zaak is bewezen. De bewijslast ligt daar heel anders, aldus de officier.

Oordeel Nationale ombudsman

1. Het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving houdt in dat overheidsinstanties bij de voorbereiding van hun handelingen de relevante informatie verwerven. Dit betekent dat een officier van justitie ervoor zorg dient te dragen dat er

voldoende opsporingsonderzoek is verricht voordat een zaak op zitting komt.

2. De Nationale ombudsman stelt voorop dat het voor verzoekers uitermate pijnlijk moet zijn dat de buurjongen, die in hun ogen (en naar de overtuiging van de officier van justitie) schuldig is aan seksueel misbruik van hun dochter, is vrijgesproken en zij door buurtbewoners voor leugenaar worden uitgemaakt nu de buurjongen niet is veroordeeld.

Het verwijt dat de officier van justitie de strafzaak niet goed heeft voorbereid door onvoldoende informatie in te winnen bij de behandelend artsen, is echter niet juist. Hoewel de aanvullende verklaringen die de behandelend artsen in een later stadium hebben afgelegd (in het kader van de procedure bij het Schadefonds Geweldsmisdrijven) meer gedetailleerde informatie over het meisje bevatten, is het nog maar de vraag of deze informatie zou leiden tot een veroordeling. Op basis van deze informatie is het aannemelijk dat het meisje is misbruikt, maar hieruit valt echter niet op te maken wie het misbruik zou hebben gepleegd. Kortom, de informatie levert geen bewijs op dat de buurjongen zich schuldig heeft gemaakt aan seksueel misbruik. De rechter had bovendien een aanvullend onderzoek kunnen laten doen wanneer hij de informatie van de behandelend artsen van belang vond voor het bewijs. Aangenomen moet worden dat de rechter nader onderzoek niet zinvol heeft gevonden. Voorts is geenszins op andere wijze gebleken dat de officier van justitie de strafzaak niet goed heeft voorbereid. De officier van justitie heeft het vereiste van actieve en adequate informatieverwerving dan ook niet geschonden.

De onderzochte gedraging is behoorlijk.

Slotbeschouwing

Wanneer er sprake is van een ontkennende verdachte is het in zedenzaken moeilijk om voldoende bewijs te vergaren. Vaak ligt er alleen de aangifte en op basis daarvan kan en mag een verdachte niet worden veroordeeld.

Ook in deze zaak was er weinig bewijs. Verzoekster had aangifte gedaan tegen de buurjongen wegens seksueel misbruik van haar dochter. De buurjongen ontkende echter dat hij het meisje seksueel had misbruikt.

Omdat de officier van justitie ervan overtuigd was dat de jongen niet de waarheid sprak, is hij tot vervolging van de jongen overgegaan.

De rechter sprak de buurjongen vrij omdat hij niet wettig en overtuigend bewezen achtte dat de jongen het meisje had misbruikt. Dit is voor verzoekers een enorme teleurstelling. Enerzijds zijn zij van mening dat de buurjongen schuldig moet worden bevonden en hulp nodig heeft. Anderzijds is de situatie in hun buurt onhoudbaar geworden: een aantal buurtbewoners denkt dat omdat de buurjongen is vrijgesproken, verzoekers de aangifte wel moeten hebben verzonnen. Deze opvatting is te kort door de bocht. Door de uitspraak

van de rechter is niet onomstotelijk vast komen te staan dat de buurjongen het meisje niet heeft misbruikt. De rechter is er echter niet van overtuigd geraakt dat de buurjongen het meisje heeft misbruikt.

De klacht richt zich in deze kwestie op de officier van justitie, die de strafzaak niet goed zou hebben voorbereid door geen aanvullende informatie op te vragen bij de behandelend artsen. Volgens verzoekers zou de buurjongen wellicht wel veroordeeld zijn als de officier die aanvullende informatie had opgevraagd. De Nationale ombudsman is het hiermee niet eens. Ook wanneer de officier bij de behandelend artsen aanvullende informatie over het meisje had ingewonnen, was het nog maar de vraag geweest of de rechter ervan overtuigd was geraakt dat de buurjongen zich schuldig had gemaakt aan seksueel misbruik van het meisje. Uit de aanvullende informatie van de behandelend artsen blijkt immers niet door wie het eventuele seksuele misbruik zou zijn gepleegd.

Conclusie

De klacht over een gedraging van het arrondissementsparket Rotterdam, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Veiligheid en Justitie, is niet gegrond.